

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Gulczyńska

Sędziowie: SA Bogdan Wysocki (spr.), SA Piotr Górecki

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2013 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **D. K.**

przeciwko **A. K.**

o rozwód

w przedmiocie wniosku pozwanego o wyłączenie sędziów Sądu Okręgowego w osobach Z. C., U. M., M. I., J. J., K. S. (1), R. P., M. S., K. S. (2), K. G., S. H., R. K., A. W., I. K., A. G., M. M., J. B., R. N., M. T., H. R., E. H., Z. B., J. M., H. F., A. Ł., E. P., M. H., I. G., P. O., SSR del do SOM. I., SSR del do SO J. S.

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 14 maja 2013 r., sygn. akt: IX GCo 113/13

postanawia:

- 1. odrzucić zażalenie, co do pkt 1 zaskarżonego postanowienia,**
- 2. w pozostałym zakresie oddalić zażalenie .**

Bogdan Wysocki Małgorzata Gulczyńska Piotr Górecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił wniosek pozwanego w przedmiocie wyłączenia S. S. H. (pkt 1), a w pozostałym zakresie wniosek pozwanego oddalił (pkt 2). W uzasadnieniu orzeczenia wskazał, że wnioskiem z dnia 26 lipca 2012 r. pozwany wniósł o wyłączenie sędziego sprawozdawcy S. S. H. od prowadzenia sprawy. Postanowieniem z dnia 14 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wniosek pozwanego w tym zakresie. Postanowieniem z dnia 13 listopada 2012 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił zażalenie pozwanego na powyższe postanowienie.

Wnioskiem z dnia 5 lutego 2013 r. pozwany wniósł o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w Poznaniu rozpoznających sprawy cywilne (w wydziałach I i XII Cywilnym) od orzekania w sprawie. W uzasadnieniu wniosku pozwany wskazał, że Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 14 września 2012 r. oddalił jego wniosek o wyłączenie S. S. H. od orzekania w wyżej wymienionej sprawie. Zdaniem pozwanego sędziowie Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu zajmujący się wyżej wymienioną sprawą nie wykonali żadnej merytorycznej pracy w przedmiotowej sprawie. Jedynie Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu zapoznał się ze sprawą, co w kontekście postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 listopada 2012 r. o oddaleniu zażalenia na postanowienie Sądu

Okręgowego w Poznaniu z dnia 14 września 2012 r. oddalającego wniosek pozwanego o wyłączenie S. S. H. świadczy o braku logiki w działaniu wyżej wymienionych sądów. Praca merytoryczna wykonana przez Prezesa Sądu Apelacyjnego dyskwalifikuje całkowicie dotychczasowe stanowisko tych sądów wyrażone w powołanych orzeczeniach.

Zarządzeniem z dnia 8 lutego 2013 r. Przewodniczący wezwał powoda do uzupełnienia braków formalnych powyższego wniosku poprzez: podanie imienia i nazwiska każdego z sędziów, o którego wyłączenie pozwany wnosi; podanie przyczyny uzasadniającej wyłączenie i przytoczenie odpowiednich okoliczności faktycznych wskazujących na ich istnienie - w stosunku do każdego z sędziów z osobna oraz uprawdopodobnienie przyczyn wyłączenia (wskazanie jakiego rodzaju stosunek zachodzi pomiędzy sędzią, o którego wyłączenie wnosi a stronami postępowania i jaki to ma wpływ na rozpoznanie sprawy oraz wskazanie chociażby części dowodów wskazujących na istniejącą zależność - uprawdopodobnienie wskazanych okoliczności) - co do każdego z sędziów z osobna.

W wykonaniu zarządzenia pozwany m.in. załączył listę wszystkich sędziów I i XII Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Poznaniu oraz wskazał, że istnieje niebezpieczeństwo braku obiektywizmu objętych wnioskiem sędziów, argumentując to tym, że wszyscy sędziowie według załączonej listy wykonują codzienną pracę w tym samym miejscu, a między nimi istnieje codzienny kontakt służbowy i koleżeński, który umożliwia zdaniem pozwanego subiektywny przepływ informacji z akt sprawy. Wskazywał na kontakty towarzyskie, szkolenia, imprezy umożliwiające komentowanie trudnych spraw, a w szczególności zawierających zarzuty wobec sędziego.

W ocenie Sądu Okręgowego wniosek pozwanego w zakresie wyłączenia S. S. H. podlegał odrzuceniu na podstawie art. 53⁽¹⁾ k.p.c.. Pozwany bowiem nie przedstawił nowych okoliczności, które świadczyłyby o istnieniu tego rodzaju sytuacji, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego, a które nie powoływał w poprzednim wniosku o wyłączenie sędziego - prawomocnie oddalonym postanowieniem z dnia 14 września 2012 r. Pozwany jedynie ogólnikowo, wskazał, że SSO S. H. wielokrotnie wykazała brak obiektywizmu wyrażający się w dyktowaniu do protokołu słów nie wypowiedzianych przez powódkę, nierównym traktowaniu stron w procesie, uniemożliwianiu swobodnej wypowiedzi pozwanemu i przedstawianiu dowodów w czasie dla niego przeznaczonym, a także zastraszaniu pozwanego i manipulowaniu w zapisach protokołów poza salą rozpraw a nadto złożyła do akt oświadczenie niezgodne z przebiegiem zdarzeń podczas rozpraw. Analiza poprzednich pism procesowych pozwanego prowadzi do wniosku, że pozwany wcześniej żądając wyłączenia ww sędziego, podnosił takie same argumenty pod jej adresem, a mianowicie wskazując na brak bezstronności po jej stronie.

Aktualnie katalog okoliczności, które uzasadniają wniosek o wyłączenie sędziego ma charakter otwarty, jednak muszą to być przesłanki wywołujące uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności konkretnego sędziego. Wniosek o wyłączenie sędziego winien być zatem odpowiednio skonkretyzowany i uprawdopodobniony.

Pozwany bliżej sprecyzował swoje wątpliwości jedynie co do bezstronności sędziów, którzy dotychczas w jakikolwiek sposób zajmowali się sprawą I C 2724/11 tj. jedynie odnośnie SSO Z. C. Przewodniczącego Wydziału I Cywilnego, SSO U. J. M.(1) SSO J. J. oraz SSO A. W. - rozpoznających jego poprzedni wniosek o wyłączenie sędziego sprawozdawcy oraz odnośnie samego sędziego sprawozdawcy S. S. H.. Pozwany nie podniósł żadnych argumentów ani nie uprawdopodobnił żadnych okoliczności, które świadczyłyby o stronniczości wyżej wymienionych sędziów. Odnośnie do Przewodniczącego Wydziału I Cywilnego Sądu Okręgowego w Poznaniu Z. C. wnioskodawca wskazał, że nie wykonał on żadnej pracy merytorycznej, zarzucając wyżej wymienionemu nie czytanie akt sprawy, a także niestosowne („chamskie”) zachowanie podczas przyjmowania jego ustnej skargi. W ocenie Sądu wyżej wymienione niczym nie poparte twierdzenia w żaden sposób nie świadczą o braku bezstronności wyżej wymienionego sędziego. Podobnie - sędziom rozpoznającym jego poprzedni wniosek o wyłączenie sędziego sprawozdawcy pozwany zarzucił brak bezstronności i bezczynność, jednak nie przedstawił w tym zakresie żadnej rzeczowej argumentacji, a nadto w żaden sposób nie uprawdopodobnił swoich twierdzeń w tym zakresie.

Co do pozostałych sędziów objętych wnioskiem pozwany wskazał, że merytorycznie nie zajmowali się oni wspomnianą sprawą, co już samo przez się wobec braku sprecyzowania, skonkretyzowania i uprawdopodobnienia tych twierdzeń przemawia w ocenie Sądu za oddaleniem wniosku również w tym zakresie. Pozwany twierdził, że sędziowie ci pracują

razem w tym samym miejscu a istniejące między nimi kontakty służbowe i koleżeńskie umożliwiają subiektywny przepływ informacji z akt sprawy. Twierdzenia te pozostają w ocenie Sądu zbyt ogólnikowe i gołosłowne.

Generalnie zarzuty pozwanego stanowią jedynie polemikę z podjętymi dotychczas częściowymi (wpadkowymi) decyzjami Sądu nieodpowiadającymi subiektywnym oczekiwaniom pozwanego. U pozwanego wytworzyło się przeświadczenie, że sędzia prowadzi proces wadliwie, nieobiektywnie. Pozwany zarzucał sędziom przede wszystkim nieczytanie akt sprawy co w ocenie Sądu stanowi zarzut natury merytorycznej, a nie odnosi się do ewentualnego braku zdolności sędziego do bezstronnej oceny zaistniałej we wspomnianej sprawie sytuacji. Pozwany nadto nie uprawdopodobnił swoich twierdzeń w żaden sposób w tym zakresie. Podkreślić w tym miejscu należy, że wniosek o wyłączenie sędziego musi być uzasadniony istnieniem wątpliwości co do jego bezstronności, a nie samym ich sformułowaniem. Pozwanemu przysługują środki kontroli orzeczeń, co do zasady może on odwoływać się od nich w toku instancji. Pozwany w rozpoznawanym wniosku de facto kwestionował sposób prowadzenia jego sprawy rozwodowej.

Zażalenie na postanowienie złożył pozwany, zaskarżył je w całości i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia przez inny równorzędny sąd powszechny z wyłączenie obszaru apelacji poznańskiej. Pozwany zarzucał rozstrzygnięciu błąd logiczny w uzasadnieniu sądu potwierdzony wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r. albowiem skoro art. 49 k.p.c. rozszerza katalog przesłanek wyłączenia sędziego do wszelkich możliwych okoliczności wywołujących wątpliwość co do jego bezstronności, a pozwany w swoich pismach wskazał literalnie wraz z uzasadnieniem szereg zarzutów, który każdy z osobna stanowią dowód uznania, że Sędzia rażąco jest co najmniej nieobiektywny oraz zarzucał błąd w ustaleniach faktycznych, albowiem Sąd uznał oświadczenia sędziego za wiarygodne i prawdziwe.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 1 zaskarżonego postanowienia podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne. Zgodnie z art. 394 § 1 k.p.c. zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a ponadto na postanowienia sądu pierwszej instancji i zażalenia przewodniczącego wymienione w punktach od 1 do 12. Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o wyłączenie sędziego nie podlega zaskarżeniu, albowiem nie kończy postępowania w sprawie i nie zostało wymienione w punktach od 1 do 12 cytowanego wyżej przepisu. Wobec tego zażalenie pozwanego w zakresie punktu 1 zaskarżonego postanowienia jako niedopuszczalne na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlega odrzuceniu.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt.1 sentencji orzeczenia.

W pozostałym natomiast zakresie, zażalenie pozwanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 49 k.p.c. sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego. W konsekwencji wydania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r. od dnia 7 lipca 2008 r. zmieniono treść art.49 k.p.c. rozszerzając katalog przesłanek uzasadniających wyłączenie sędziego do wszystkich możliwych okoliczności wywołujących wątpliwość co do jego bezstronności. Hipotezie jednak tego przepisu odpowiada jedynie taka sytuacja, w której strona wykaże istnienie (nie tylko w postaci ogólnikowych sformułowań) między uczestnikami postępowania a wskazanym sędzią określonego stosunku emocjonalnego, który jednak co istotne dla każdego obiektywnego obserwatora (a nie jedynie w subiektywnym odczuciu strony) na podstawie doświadczenia życiowego, mógłby wywołać wątpliwość co do bezstronności sędziego.

Pozwany w zażaleniu nie przedstawił dostatecznych argumentów wskazujących na wadliwość zaskarżonego postanowienia. W ocenie Sądu Apelacyjnego w sprawie nie zachodzą okoliczności, które poddają pod wątpliwość wskazanych we wniosku sędziów. Pozwany zarzucał sędziom przede wszystkim nieczytanie akt sprawy co również w ocenie Sądu odwoławczego stanowi zarzut natury merytorycznej, a nie odnosi się do ewentualnego braku zdolności

sędziego do bezstronnej oceny zaistniałej we wspomnianej sprawie sytuacji. Pozwany nadto nie uprawdopodobnił swoich twierdzeń w żaden sposób w tym zakresie. Poza tym pozwanemu przysługują środki kontroli orzeczeń, co do zasady może on odwoływać się od nich w toku instancji. Pozwany we wniosku o wyłączenie sędziów w istocie kwestionował sposób prowadzenia jego sprawy rozwodowej. We wniosku o wyłączenie wskazanych sędziów, ani też w zażaleniu pozwany nie naprowadził żadnych tego rodzaju okoliczności, które poddałyby pod wątpliwość bezstronność sędziów.

Natomiast podnoszone przez pozwanego zarzuty w zakresie błędu w ustaleniach faktycznych nie zasługiwały na uwzględnienie. Sprowadzały się one w zasadzie do podważania wiarygodności złożonego przez sędziego sprawozdawcę S. H. oświadczenia z dnia 7 września 2012 r. (k. 265 akt sprawy I C 2724/11 Sądu Okręgowego w Poznaniu), jej zachowania jak i podejmowania przez nią czynności procesowych w toku postępowania. Zarzuty pozwanego w tym zakresie są tożsame ze zgłaszanymi w zażaleniu na postanowienie o oddaleniu jego poprzedniego wniosku o wyłączenie ww sędziego sprawozdawcy i były już przedmiotem oceny przez sąd odwoławczy.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanego jako bezzasadne.

Bogdan Wysocki Małgorzata Gulczyńska Piotr Górecki